

REVISTA ECONOMICĂ.

Organ financiar-economic.

Organul oficial al „Solidarității”, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „Solidaritatea” sunt:

„Agricola”, (Ecica), „Agricola”, (Hunedoara), „Agricola”, (Lugoj), „Albina”, „Ardeleana”, „Arieșana”, „Arina”, „Auraria”, „Aurora”, (Baia-mare), „Băndășana”, „Banca Poporală” (Caransebeș), „Banca Poporală” (Dej), „Berzovia”, „Bihoreană”, „Bistrițana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Cassa de împrumut ca însoțire”, (Bicazi), „Cassa de păstrare”, (Mercurea), „Cassa de păstrare” (reuniune), (Săliște), „Câmpiană”, „Ciacovana”, „Chiorana”, „Codreana”, „Comuna”, „Cordiana”, „Coroana”, (Bistrița), „Corvineana”, „Creditul”, „Crișana”, „Cugiereana”, „Doina”, „Economia”, (Cohalm), „Economul”, „Făgețana”, „Frățietatea”, „Furnica”, „Geogeană”, „Grănișterul”, „Hațegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Isvorul”, (Sângheorgiu), „Iulia”, „Jiana”, „Lăpovana”, „Lucașfărul”, „Lugoșana”, „Mercur”, „Mielul”, „Murășiana”, „Murășianul”, „Nădlăcana”, „Nera”, „Oraniceana”, „Orientul”, „Piatra”, „Plugarul”, (Cacova), „Poporul”, „Porumbăceana”, „Progresul”, „Racoșana”, „Reuniunea de împrumut și păstrare”, (Ilova-mare), „Riureana”, „Săcana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, (Caransebeș), „Sebeșana”, (Sebeșul-săsesc), „Selăgeana”, „Sentinela”, „Șercățana”, „Silvania”, „Someșana”, „Speranța”, (Hosman), „Steaua”, „Târnavăna”, „Tibleşana”, „Timișana”, „Tovărășia agricolă”, (Sebeșul-săsesc), „Ulpiana”, „Vatra”, „Victoria”, „Vlădeasa”, „Zărândeana”, „Zlăgneana”.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—.

Redactor responsabil:
CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Salvarea intereselor noastre economice.

Mai e oare trebuință să ne întrebăm și să constatăm că noi Românii din această țară avem și interese economice specifice românești?

La toată întâmplarea nu e de prisos, ci din potrivă folositor, să ne oprim cât mai adeseori la această temă, tratându-o din toate punctele de vedere și scoțând în relief mai ales ce și cum trebuie procedat pentru salvarea acestor interese și pentru asigurarea lor.

Au trecut timpurile de grea urgie când țăranul român — și noi eram odinioară, mai suntem și acum, un popor de țărani, — „*praeter mercedem laboris nihil habet*”, adică afară de plata pentru muncă n'are altă nimic.

Astăzi, deși soarta noastră este încă destul de mășteră și grea, totuși, în urma desrobirii, ea s'a îmbunătățit în multe privințe. Țăranul, ajuns proprietar pe moșioara sa, o cultivă nu numai cu hărnicie mai mare, ci și cu mai multă pricepere. El se bucură liber de rodul ostenelelor sale și i-se deschid o mulțime de terene nouă de activitate.

Dela începutul erei constituționale îndeosebi, adică tocmai de 40 de ani încoace, învățământul devine general și obligator, se înființează și organizează, pe baze noi, școli primare în toate satele și multe alte institute de învățământ, mai ales în orașe.

Fiii țăranului nostru nu mai sunt oprți ca odinioară, dela învățătura de carte și le stă deschisă calea meseriilor, industriei și negoțului.

S'au și făcut începuturi promițătoare pe aceste terene. Mulți meseriași harnici satisfac

parte mare a trebuințelor publicului nostru și în parte și negustori români, ici-colea, în sate și orașe, fac servicii prețioase comerțului românesc.

Pentru promovarea intereselor economice ale țăranului nostru s'au înființat societăți și tovărășii agricole, pentru promovarea meseriilor s'au înființat societăți de meseriași, pentru promovarea negoțului societăți comerciale; iar pentru punerea la îndemână a creditului necesar tuturor și pentru popularizarea economisirii banului, s'au înființat număroasele noastre institute financiare, — bănci și însoțiri sistem Raiffeisen —.

Toate aceste dovedesc că avem mari interese economice românești cari, sub scutul legilor, trebuiesc ocrotite, promovate și asigurate.

Orice s'ar zice, progres am făcut noi Românii și pân'acum pe toate terenele economice și, în baza condițiilor date, putem și trebuie să potențăm acest progres.

Depinde de hărnicia și deșteptăciunea noastră ca acest progres să se săvârșească mai temeinic și mai în grabă.

Să nu ne amăgim însă!

Dacă în deceniile din urmă noi am făcut progrese considerabile, nici popoarele conlocuitoare nu au stat locului. Sașii și Germanii, popoare privilegiate de secole, sprijinite de puterea statului, în legături neîntrerupte cu cultura apusului, îndeosebi cu cultura germană — lucru natural — s'au dezvoltat incomparabil mai mult decât noi. Croații și Sârbii, și ei în condiții mai favorabile, au progresat deasemenea mai mult decât noi. Maghiarii și Săcuii, copiii desmer-

dați ai acestei țări, nu mai încapă îndoială, au făcut progrese uriașe dela 1848. Cele mai uimitoare progrese le-a făcut însă, la noi în țară ca și în toate țările de pe fața pământului, Ovreii. Acest popor „ales al lui D-zeu“, întărit prin persecuțiile ce a îndurat în decursul secolelor, rezistent prin religionea sa, prin organizația sa universală, prin întreaga firea sa, care-i dă puțința de a se ști acomoda tuturor împrejurărilor, de a ști trage favoruri din toate situațiile și de a birui toate pedecile și greutatea, — acest popor, putem zice, a lăsat în urmă toate popoarele. Îndeosebi pe terenul economic Ovreii au devenit cel mai temut adversar, nu numai pentru noi Români, ci pentru toate popoarele, din patrie și de pretutindeni.

Toți ramii comerțului mic, și mare, sunt în mâinile Ovreilor. Ei dominează comerțul în orașe și în sate. Industria mare și cea mică sunt deasemenea acaparate de ei. Pe terenul meseriilor încă au început să facă concurență tuturor popoarelor din patrie. Ei s'au făcut stăpâni peste domenii estinse. Găsim între Ovreii mulțime de proprietari de pământ: mari, mijlocii și mici, cum și proprietari de case. Arânzile cele mai de samă le cad lor în mână. În privința finanțelor ei sunt aproape singuri stăpâni.

Ei! Acest popor, unic în felul său, care dă de gândit tuturor popoarelor de pe fața pământului, care, în calea progresului ce face, nu merge, ci zboară, — acest popor ne inspiră și trebuie să ne inspire și nouă multe griji.

Ne întrebăm acum oare în urma acestei evoluțiuni de progres pe terenul economic sunt asigurate interesele economice românești pentru orice eventualitate?

Răspundem: aceste interese nu sunt asigurate ci, în comparație cu starea de progres mult mai avansată a altor popoare, ele sunt chiar amenințate și primejduite.

E amenințată viața satelor noastre din cauza inferiorității noastre culturale, din cauza slabei noastre pregătiri pe terenele economice și mai ales a sărăciei noastre, în comparație cu alte neamuri.

La aceste se adaugă o lipsă aproape totală de organizare economică, provenită parte din vina noastră, parte din cauza multor piedece artificiale, adesea neînălțurabile, ce ni-se pun în cale.

Indiferentismul și neprevăderea noastră ne țin și ele în loc.

Cu aceste se asociază boalele veacului: risipa și luxul, cari sunt alimentate în mod

artificial din multe părți; rol însemnat are în această direcție și educația noastră în multe privințe greșită și păcătoasă.

Nici alcoolismul, nu am putea zice că, e cel din urmă rău. Dincontră, așa cum se prezintă în multe părți, în sate și orașe, el se poate numi adevărat dezastru.

Și în vreme ce atâtea și atâtea defecte organice ne țin locului și ne toropesc, neamurile mai luminate, mai bogate, mai puternice și mai energice, își fac socoteala pe pielea noastră și — cum se întâmplă pretutindeni în lume — se îmbogățesc din sărăcia celui mai slab.

Dacă mai punem în cumpănă unele legi puțin favorabile dezvoltării noastre economice — apoi ajungem la concluziunea că situația noastră economică nu prea este de invidiat și că trebuie bine să ne gândim și săforțăm mari să facem, nu numai pentru a salva interesele noastre economice, ci și pentru a le promovă pe toate căile legale și cu toate mijloacele cinstite.

Un popor, ca și al nostru, — de trei milioane de suflete, care contribuie cu zeci de milioane contribuție pentru susținerea și înflorirea statului; care contribuie cu zeci de regimente pentru apărarea țării de dușmani, și care ocupă în masă completă un corn întreg de țară, unde de aproape 2000 de ani se aude doina românească se vorbește aceeași limbă, trăesc neschimbate aceleași datine, aceleași obiceiuri și aceleași moravuri, — acest popor trebuie să-și tragă bine seama, să cumpănească toate împrejurările și să-și salveze și asigure interesele sale economice, dela a căror salvare și asigurare depinde, fără doar și poate, viitorul său ca popor vrednic de o soartă mai bună.

Această soartă însă nu vine dela sine; în fatalism nu credem. Ea trebuie creată prin măsuri înțelepte, prin muncă neîntrepută și prin unirea forțelor de cari dispunem, forțe cari bine organizate pot face minuni.

Instituțiunile agricole de stat ale Ungariei.

(Continuare).

IV. Instituțiunile în serviciul promovării culturii viilor și a vinului.

1. Stațiunea ung. reg. centrală de experimentare pentru cultura viilor și institutul de ampelologie (Budapesta, II. Str. Debrői 15—17). Are scop a studia pe baze științifice cultura viilor, manipularea vinului, boalele viilor și apărarea contra acestora, cum și a face experimentările trebuincioase spre acest scop.

În scopul acesta stau la dispoziția institutului 4 laboratorii și și case de sticlă corespunzătoare, cum și o pepinieră mai mică închisă (de iarnă) și una mai mare (a statului în capitală).

Studiarea activității institutului se poate face cu îngăduirea direcțiunii.

2. *Cursul superior ung. reg. pentru economia viilor și a vinului în Budapesta* (II. Str. Debrő: 15) dă calificare pe bază științifică și practică în curs de un an absolvenților academiei agricole. Elevii săraci se pot eventual împărtași de stipendii. În scopul primirii se publică concurs an de an.

3. *Cursul pentru maestrii de pivnițe în Budafok* (Str. Kossuth Lajos 48) eualifică în mod practic și teoretic în scopul manipulării pivnițelor și a economiei vinului. Spre acest scop servește pivnița statului din Budafok, în care se manipulează întreagă producțiunea de vin a școalelor pentru viieri și a pepinierele de viță (anual circa 5000 hectolitri). Se primesc indivizi, cari au absolvit cu bun succes o școală de viieri cu curs de doi ani. Cursul, scutit de didactru, se începe la 15 Septembrie și ține un an. Tinerii săraci se pot împărtași și de stipendii. În scopul primirii se publică an de an concurs.

Pivnița cursului se poate vizita cu îngăduiala ministrului de agricultură.

4. *Școalele de viieri ung. reg. în Bihar-Diószeg, Eger, Aiud și Pojon* cresc în cursul de viieri, parte practic parte teoretic, de doi ani, viieri pricepuți și potriviți pentru manipularea proprietăților de vii de mărime mijlocie. (Se primesc tineri în vârstă de 16 ani impliniți, cari au absolvit patru clase ale unei școale primare și sunt de constituție robustă).

5. *Școalele de viieri din Kecskemét, Ménés, Tapolca și Tarcal* cari eualifică viieri, muncitori de vii și conducători de muncitori, în cursul practic de un an, pentru manipularea proprietăților de vii mai mici. (Condiții de primire: să știe ceti și serie ungurește, constituție robustă; se primesc îndeosebi indivizi, cari și-au făcut de fapt serviciul militar). Cei săraci au eventual proviziune gratuită sau să plătească numai prețul de jumătate pentru hrană. În scopul primirii se publică an de an concurs.

6. *Inspectorii ung. reg. pentru cultura viilor și a vinului în Budapesta* (VII. Str. Murányi 61), Szegszárd, Pécs, Csáktornya, Tapolca, Pápa, Sopron, Pojon, Nyitra, Munkács, Szatmár-Németi, Eger, Miskolcz, Tarcal, Šimleu, Bihardiószeg, Ménés, Biserica albă, Kecskemét, Szabadka, Aiud, Dicio-sân-mărtin, Balassagyarmat și Murășoșorheiu, cari au de scop răspândirea cunoștințelor de vierit și a vinului, și a da cultivătorilor de vii deslușiri și îndrumări. Inspectorii țin și cursuri, al căror loc și timp îl fac cunoscut în cercul lor.

7. *Colonia ung. reg. de viță Miklós în Kecskemét*: servește la demonstrațiuni pentru cultura viilor în regiuni nisipoase immune și la producțiunea viței europene.

8. *28 colonii de viță americană ale statului*, distribuite în regiunile viticole ale țării, servesc la pregătirea viței americane și a altoilor, la încercarea diferitelor soiuri, la ținerea cursurilor de învățământ și pentru formarea de muncitori de specialitate și conducători de muncitori.

9. *Coloniile de viță ale statului din Csála și Baracsk.* (Comit. Arad, p. u. Arad, stația căii ferate Csálatelepe). Aceste colonii mari, pe cari sunt 450 jug. cat. cu plantațiuni pentru sporirea surceilor de viță

americană și europeană și 350 jug. cat. teritorul școalei pentru sporirea vițelor cu rădăcină, — servesc pentru sporirea subiectelor de soiuri curate. Sediul direcțiunii acestor colonii este în Arad (Piața Iosif 7).

10. *Colonia de viță a statului din capitală* (Köbánya). Scopul acesteia este să-i servească stațiunii de experimentare centrală de vierit în manipularea de model și să-i asigure institutului de ampelologie o colonie de experimentare practică, de o extenziune mai mare.

11. *Pepiniere de vierit manipulate separat*:

a) *Pepiniera Maria* (în comit. Somogy, p. u. Balatonkeresztur, stațiunea căii ferate Máriatelepe) pe termul Balatonului. Extenziunea 315 jug. cat.;

b) *Köküttapazd* (comit. Somogy, p. u. Hencse, stația căii ferate Hencse-Hedrahely). Extenziunea ei este de 1200 jug. cat. Aceste pepiniere s'au înființat prin mijlocirea statului pe sama cultivătorilor de vii din împrejurime, păgubiți de filloxeră.

Afară de aceste sau mai înființat prin mijlocirea statului pepiniere de viță în hotarale comunelor Nyires, Órszentmiklos (comit. Pesta), pepiniera dela Sóstó în hotarul Pojonului (comit. Szabolcs), pepinierele dela Szökehegy și Kopaszhegy în hotarul comunei Császár (comit. Komárom), pepiniera dela Nána în hotarul comunei Puztavám (comit. Fejér) și în hotarul comunei Bókod (comit. Komárom).

12. *Magazine de peatră vântată ale statului în: Bihardiószeg, Ménés, Tarcal* și afară de aceste 78 magazine de peatră vântată în comisiune. Din aceste magazine se distribuie agricultorilor, ieftin și cu înlesnire, peatra vântată trebuincioasă la tratarea viilor contra filloxerei.

13. *Pivnița de model ung. reg. regnic. centrală în Budapesta* (Palatul ministerului de agricultură), sub inspectiunea ministerului de agricultură, servește la dezvoltarea și răspândirea manipulării raționale a vinului, pentru promovarea valorizării avantajoase a vinurilor din țară și a exportului de vin; se ocupă cu manipularea și vinderea vinurilor producentilor de vin.

14. Pentru executarea art. de lege XIII din 1893 referitoare la oprirea fabricării vinurilor artificiale și a punerii lor în circulație conlucră în preturi *primpretorii, în cercurile capitali Budapesta* „comitetul pentru controlul vinului“, al căror chemare este să urmărească cu băgare de seamă din punctul de vedere a art. citat referințele producțiunii și circulațiunii vinului, a fi de ajutor deregătorilor publice intru limpezirea delictelor comise; *comitele de specialitate permanente pentru examinarea vinului din Budapesta și Cluj* sunt chemate să examineze și să-și spună părerea de experți la procedura ce se urmează contra celor ce au comis delictelor, așadară exclusiv în scopul de a orienta exclusiv pe cei interesați, execută examinarea vinului, contra plătirii taxelor stabilite: *stațiunile ung. reg. de experimentare chimică*.

V. Instituțiunile în serviciul promovării pomării și legumăritului.

1. *Comisarul ministerial ung. reg. regnicolar pentru cultura pomilor și arborilor în Budapesta* (Ministerul de agricultură), conduce cultura pomilor în țară, promovează cultura pomilor, cultura răchitelor nobile, răspândirea plantării drumurilor cu pomi și valorizarea poamelor, servește cu deslușiri și îndrumări publicului

cultivător de pomi și producător de poame în chestiunile din specialitatea sa.

Redigează revista de specialitate „*Gyümölcskertész*”, care apare săptămânal (Budapesta, VI., str. gr. Zichy Jenő 3).

2. *Institutul de învățământ ung. reg. de grădinarie în Budapesta* (I. Str. Ménesi 45), care califică în cursul său de 3 ani, în toți ramii grădinaritului, indivizii chemați să conducă independent grădinariei mai mari, cum și să-i califice pe deplin în cultura modernă a viilor. Condiții de primire sunt: absolvirea a 6 clase a unei școli medii și un an de practică.

În cursul de doi ani pentru ajutători de grădinarie se califică mai departe ajutătorii din grădinariei ce au făcut deja practică de 3 ani.

Cursurile periodice sunt: cursul pentru cultura poamelor, a legumilor și valorizarea poamelor, mai departe cursul pentru maștrii de drum, pentru învățători etc.

Vizitarea coloniei institutului se poate face, cu îngăduința directorului, în zilele pe peste săptămână.

3. *Școala ung. reg. pentru ajutătorii de grădinarie în Baja*. Servește pentru calificarea mai departe a ajutătorilor de grădinarie cari au o practică de 3 ani pe acest teren.

4. *Cursurile de învățământ ung. reg. pentru calificarea de muncitori de grădinarie în: Lőcse, Turda și Nagy-Bocskó* califică în cursul de doi ani muncitorii de grădini și de vii din tinerii cari au satisfăcut serviciului militar, sau din fiii plugarilor eliberați de la acest serviciu.

Anul școl. se începe întotdeauna la 15 Ianuarie și se încheie la 10 Ianuarie a anului viitor. Ceice vor să fie primiți trebuie să fie împlinit 18 ani de etate și să știe scrie și citi.

5. *Catedra pentru economia grădinaritului în Orosháza*, pentru elevii școlii civile și pentru adulți, împreună cu grădină de model.

6. *Inspectorii și învățătorii ambulanți pentru cultura pomilor în: Budapesta, Sighetul-Marmației, Ungvár și Végfalva*.

Chemarea acestor specialiști ai statului este să dea sfaturi și îndrumări practice celor ce se ocupă cu cultura pomilor, mai departe se inspectează școlile de pomi comunale din cercul căruia aparțin și să servească ca organe de specialitate în această direcție.

7. *Școlile de pomi ale statutului sunt în: Budaörs, Fügörs, Gödöllő, Kecskemét, Kisszeben, Cluj, Kishér, Lugo, Mezőhegyes, Pápa, Privigy, Szolyva, Sepsiszentgyörgy, Tarcsal, Turda, Trencsén, Ungvár și Zalău*.

Scopul acestora este, ca din ele să-și poată agonisi oricine, ieftin, soiuri veritabile din pomii de cari au trebuință. Aceste școli de pomi servesc și pentru prăsierea pomilor pădureți, pe cari ministerul de agricultură îi distribuie gratuit în fiecare primăvară comunelor.

Comandele se înaintează, nemijlocit, până la 10 Decembrie, la administrația școlii de pomi, care trimite gratuit catalogul de prețuri.

8. *Colonia statului pentru experimentarea pomilor din comuna Tyei* (comit. Hunedoara, p. u. Laszó, stația căii ferate H.-Dobra), cu un teritor de 198 jug. cat. Scopul ei este experimentarea soiurilor de pomi cultivați în mare și producerea de soiuri nouă corespunzătoare împrejurărilor din patrie.

9. *Grădini de model sunt* în colonia de pomi a reginei Elisabeta din comuna Budaörs, mai departe în comuna Nagybockó din comitatul Maramurăș.

10. *Stațiunea statului pentru protejarea pomilor în Baia-mare* Se fac experimentări practice referitor la procedurile de urmat în contra dușmanilor din regnul vegetal, în contra pagubelor pricinuite de bureți, de insecte și alte animale. Teritoriul stațiunii este de 25 jug. cat.

11. *Coloniile statului de rachite nobile* în Baja și Bustyháza. Aici se studiază și se produc soiuri potrivite de răchită pentru împletirea corfelor.

VI. Instituțiunile în serviciul promovării intereselor silvice.

1. *Inspectoratele reg. silvice în: Budapesta (VII str. Damjanich 28/a), Pojon, Töröcszentmárton, Besztercebánya, Miskolcz, Cașovia, Ungvár, Sighetul-Marmației, Dobrițin, Oradea-mare, Cluj, Murăș-Oșorhei, Brașov, Sibiu, Deva, Timișoara, Segedin, Pécs, Győr, Szombathely*, cu misiunea de a executa dispozițiile făcute în chestiunea promovării legii silvice și a economiei pădurilor. Aceste afaceri, cu privire la teritoriul orașului Fiume, le execută clasa I/A. 3. a ministerului de agricultură ung. reg.

Pentru promovarea împăduririi teritoriilor pleșuve, spalate de ape și a nisipurilor sburătoare se distribuie gratuit arborei din pepinierele de arbori ale statului; rugărilor în acest scop trebuie înaintate până la 15 Decembrie pe calea respectivelor inspectorate silvice. Proprietarii împăduririlor făcute cu succes ale acestui fel de teritorii pleșuve, în cazuri motivate, se împărtaşesc și de ajutor de stat. Împăduririle, isbutite fără sprijinul statului, se pot premia, dacă iau parte la concursurile ce se publică an de an în acest scop.

2. *Academia ung. reg. de montanistică și de silvicultură în Șemnițbaia*: califică inginerii silvici din tinerii cu examen de maturitate în cursul de 4 ani.

3. *Școlile de specialitate ung. reg. de gornici în: Királyhalma* (lângă Segedin), *Vadászerdő* (lângă Timișoara), *Liptóújvár* și *Gurghiu* formează pădurari în cursul de doi ani. Se primesc tinerii cari au împlinit 17 ani de etate, dar n'au trecut de 35 ani, de constituție puternică și sănătoasă, absolvenții ai școlii primare, respective să știe scrie și citi.

Petițiunile de primire trebuie înaintate întotdeauna până la 15 Iulie.

4. *Stațiunea ung. reg. silvică centrală de experimentare în Șemniț și stațiunile externe în: Királyhalma, Vadászerdő, Liptóújvár și Gurghiu*, cari servesc la limpezirea pe calea experimentărilor și a scrutărilor științifice a chestiunilor din cercul economiei silvice.

Rezultatul experimentărilor se publică în revista ce apare periodic sub titlul „*Erdészeti kísérletek*”, pe care ministrul ung. reg. o trimite oficiilor și altor singuratici interesați.

VII. Chestia muncitorilor agricoli.

1. *Secția chestiei muncitorilor din ministerul ung. reg. de agricultură în Budapesta*. (Ministerul de agricultură) ține evidența muncitorilor cari caută lucrul și pe proprietarii cari caută muncitori. La cerere comunică adresa muncitorilor și a proprietarilor ce caută lucrători. Ministrul de agricultură ajută cu bani sau cu cărți societățile de ajutor mutual ale muncitorilor agricoli cari funcționează în direcție corespunzătoare.

2. *Cassa de ajutorare regnicolară a muncitorilor și servitorilor agricoli* (Budapesta, V., str. Alkotmány 16), care ajută pe indivizii ce se ocupă cu agricultura, intrați voluntar ca membrii (membrii ordinari și extraordinari) și pe servitorii agricoli, asigurați în mod obligator pentru cazuri de nenorocire, de schilăvire și de moarte. În chestii de interes pentru cassă și membrii dă deslușiri primăria comunală (consiliul orașenesc), iar unde sunt peste 50 membri comitetul local sau direcțiunea centrală (Budapesta, V. str. Alkotmány 16).

VIII. Colonizări.

Celorce dorește să fie colonizați, în chestii de colonizare, le dă deslușiri și îndrumări: *Direcțiunea domeniilor ung. reg. ale statului din Arad și inspectoratul de colonizare ung. reg. din Cluj.*

Toate aceste instituții — precum ni se spune în broșura edată de ministrul ungar de agricultură sub titlul „*Magyarország állami mezőgazdasági intézményei*”, după care publicăm aceste — servesc la cerere, făcută verbal sau în scris (fără timbru), cu deslușiri gratuite. Activitatea lor, încât taxarea nu e spusă expres, e gratuită. Deasemenea e gratuită și eșirea la față locului a membrilor acestor instituții, dacă aceasta se face în interesul de obște. Dacă eșirea la față locului se face în interesul privaților, aceștia trebuie să plătească persoanelor exmise diurnul și cheltuielile de drum.

La academiile veterinare, de agricultură, de vierit, de grădinărit, respective în institutele de învățământ și în școli învățământul se face plătiind didactru, dar la toate sunt prevăzute și stipendii de stat și private, mai departe sunt și locuri gratuite, despre cari se dau deslușiri amănunțite în ocazia publicării, totdeauna la timp, a condițiilor de primire.

Camera de comerț din Arad și băncile noastre.

Camera de comerț și industrie din Arad, de a căreia circumscripție se țin comitatele Arad, Bichiș, Cenad și Hunedoara, a învrednicit de o deosebită atențiune institutele de bani române de pe teritoriul ei. Le-a rezervat în raportul anual pe 1907 un capitol special, dar nu pentru a le aprecia activitatea în mod obiectiv și drept, eventual a le critica cu bunăvoință, dacă ar afla ceva de criticat în organizația ori activitatea lor, ci pentru a dovedi în mod oficial, că s'a molipsit și ea de șovinismul păcătos, propagat cu atâta înverșunare de zărele maghiare ori de căteori este vorba de băncile române.

Iată ce zice despre institutele de bani române din circumscripția sa camera aradană, care în urma misiunii sale ar trebui să privească lucrurile dintr'un punct de vedere mai înalt decât șovinistii noștri, pentru cari băncile române au devenit deja adevărat „cal de bătaie“:

„Despre institutele de bani naționaliste române de pe teritoriul camerei noastre putem raporta următoarele: cele 16 institute existente în partea răsăriteană a teritoriului nostru (în anul trecut s'a înființat unul în Iliu-murășană sub firma „Progresul”, iar altul în Dobra, sub firma „Orientul”) au toate caracter pronunțat naționalist, deci contrar statului și fac pe teren național-economic o propagandă, care n'ar avea loc acolo. Insemnata și pentru naționalitatea maghiară

periculoasa putere a acestor institute o ilustrează următoarele cifre: capitalul soc. al băncilor naționaliste române a fost la 31 Decembrie 1907 de K 3.565,350, fondurile de rezervă K 1.677,384, depozitele spre fructificare K 13.096,605, portofoliul cambial K 19.269,929, anticipații K 878,484, împrumuturi ipot. K 2.965,958, împrumuturi pe obligații K 386,186, iar totalul profitului net a fost de K 467,370*.

Este un limbajiu acesta nedemn de o corporație atât de înaltă cum este camera de comerț și industrie din Arad, care făcându-se prin aserțiunile sale de mai sus, ecoul minciunilor și calumniilor colportate neincetat de adversarii băncilor noastre, în adevăr inaugurează pe teren național-economic o propagandă, ce stă departe, foarte departe de chemarea ei.

Față de acuzele nedrepte ridicate în raportul camerei aradane direct în contra băncilor noastre din comitatul Hunedoarei, acestea, după părerea noastră, n'ar trebui să rămână indifferente, ci din contră să le respingă energic și cu demnitate, fie pe calea unui protest subscris de toate băncile române aparținătoare circumscripției camerei din Arad, fie pe o altă cale potrivită.

Dacă atacurile îndreptate contra băncilor noastre în presa șovinistă maghiară mai pot fi și ignorate ev. respinse numai pe calea presei, credem că ar fi greșit a urmă tot astfel și atunci, când asemenea acuze vin din partea unei corporații cu caracter oficial, cum este d. ex. camera de comerț și încă într'un raport oficial înaintat guvernului.

Pentru că: „Qui tacet.....“

Alcoolometrie*)

În toamna aceasta mi-s'au făcut dese întrebări asupra următoarelor:

1. ce înțeleg negustorii sub „litergrad“?

2. ce însemnează următorul pasagiu din un ordin al direcțiilor financiare:

„Toți aceia, cari au în proprietatea lor oarecari cătățimi de astfel de *beuturi spirituoase* ferte ori licoruri, cari la 1 Septembrie 1908 vor fi fost date deja folosinței ori comerțului liber, adecă pe cari a fost pusă deja darea după legea XX din 1899 despre darea de spirit, asemenea și aruncul după darea de spirit, prescris de legea XXIV din 1899 și anume, dacă au atâta beaură, că aceea *conține mai mult de 10, respective 5 litri alcool (spirit curat)*, sunt obligați în sensul legii nouă: XXVIII din 1908, §§. 121 și 123, a știință cel mult până în 3 Septembrie 1908, în scris, în 2 exemplare, cătățimea și *conținutul de alcool* al beaurilor...“

3. pe ce se întemeiază măsurarea alcoolului?

Răspundeam începând de regulă cu întrebarea a treia, trecând la a doua și terminând cu prima.

Mulțimea întrebătorilor mi-a sugerat ideea, că ar fi mai bine să-mi cuprind lămuririle în scris, pentru a fi de folos și altora.

Ceeace o fac, tot în ordinea amintită a întrebărilor.

Astfel, alcoolometria sau măsurarea alcoolului se întemeiază pe faptul, că alcoolul e mai ușor decât apa. Sau vorbind mai științificește, densitatea alcoo-

*) Alcoolometrie, în graiul țaranului „măsurare de spirit“ adecă a tăriei spiritului.

lului e mai mică decât a apei. Anume densitatea apei e 1.000, a alcoolului numai 0.795. De unde urmează, că densitatea unui amestec de apă și alcool va fi cu atât mai mică, se va apropia cu atât mai mult de 0.795, cu cât conține mai mult alcool. Și va fi cu atât mai mare, apropiindu-se de 1.000, cu cât conține alcool în cantitate mai mică.

Invățătul francez Gay-Lussac (1778—1850) ne-a dat următoarea tabelă, arătând alcoolul în 100 părți de amestec, la temperatură de 15° Celsius sau așa numitul grad alcoolometric:

Gradul alcoolometric	Densitatea	Observări
0	1.0000	Apă curată
1	0.9985	Amestec de 1 parte alcool 99 apă
2	0.9970	2 părți alcool 98 părți apă
3	0.9956	3 " " 97 " "
4	0.9942	4 " " 96 " "
5	0.9929	5 " " 95 " "
6	0.9916	6 " " 94 " "
7	0.9903	7 " " 93 " "
8	0.9891	8 " " 92 " "
9	0.9878	9 " " 91 " "
10	0.9867	10 " " 90 " "
11	0.9855	11 " " 89 " "
12	0.9844	12 " " 88 " "
13	0.9833	13 " " 87 " "
14	0.9822	14 " " 86 " "
15	0.9812	15 " " 85 " "
16	0.9802	16 " " 84 " "
17	0.9792	17 " " 83 " "
18	0.9782	18 " " 82 " "
19	0.9773	19 " " 81 " "
20	0.9763	20 " " 80 " "
21	0.9753	21 " " 79 " "
22	0.9742	22 " " 78 " "
23	0.9732	23 " " 77 " "
24	0.9721	24 " " 76 " "
25	0.9711	25 " " 75 " "
26	0.9700	26 " " 74 " "
27	0.9690	27 " " 73 " "
28	0.9679	28 " " 72 " "
29	0.9668	29 " " 71 " "
30	0.9657	30 " " 70 " "
31	0.9645	31 " " 69 " "
32	0.9633	32 " " 68 " "
33	0.9621	33 " " 67 " "
34	0.9608	34 " " 66 " "
35	0.9594	35 " " 65 " "
36	0.9581	36 " " 64 " "
37	0.9567	37 " " 63 " "
38	0.9553	38 " " 62 " "
39	0.9538	39 " " 61 " "
40	0.9523	40 " " 60 " "
41	0.9507	41 " " 59 " "
42	0.9491	42 " " 58 " "
43	0.9474	43 " " 57 " "
44	0.9457	44 " " 56 " "
45	0.9440	45 " " 55 " "
46	0.9422	46 " " 54 " "
47	0.9404	47 " " 53 " "
48	0.9386	48 " " 52 " "
49	0.9367	49 " " 51 " "
50	0.9348	50 " " 50 " "
51	0.9329	51 " " 49 " "
52	0.9309	52 " " 48 " "

Gradul alcoolometric	Densitatea	Observări
53	0.9289	53 părți alcool 47 părți apă
54	0.9269	54 " " 46 " "
55	0.9248	55 " " 45 " "
56	0.9227	56 " " 44 " "
57	0.9206	57 " " 43 " "
58	0.9185	58 " " 42 " "
59	0.9163	59 " " 41 " "
60	0.9141	60 " " 40 " "
61	0.9119	61 " " 39 " "
62	0.9096	62 " " 38 " "
63	0.9073	63 " " 37 " "
64	0.9050	64 " " 36 " "
65	0.9027	65 " " 35 " "
66	0.9004	66 " " 34 " "
67	0.8980	67 " " 33 " "
68	0.8956	68 " " 32 " "
69	0.8932	69 " " 31 " "
70	0.8907	70 " " 30 " "
71	0.8882	71 " " 29 " "
72	0.8857	72 " " 28 " "
73	0.8831	73 " " 27 " "
74	0.8805	74 " " 26 " "
75	0.8779	75 " " 25 " "
76	0.8753	76 " " 24 " "
77	0.8726	77 " " 23 " "
78	0.8699	78 " " 22 " "
79	0.8672	79 " " 21 " "
80	0.8645	80 " " 20 " "
81	0.8617	81 " " 19 " "
82	0.8589	82 " " 18 " "
83	0.8560	83 " " 17 " "
84	0.8531	84 " " 16 " "
85	0.8502	85 " " 15 " "
86	0.8472	86 " " 14 " "
87	0.8442	87 " " 13 " "
88	0.8411	88 " " 12 " "
89	0.8379	89 " " 11 " "
90	0.8346	90 " " 10 " "
91	0.8312	91 " " 9 " "
92	0.8278	92 " " 8 " "
93	0.8242	93 " " 7 " "
94	0.8206	94 " " 6 " "
95	0.8168	95 " " 5 " "
96	0.8128	96 " " 4 " "
97	0.8086	97 " " 3 " "
98	0.8042	98 " " 2 " "
99	0.7996	99 " " 1 " "
100	0.7947	100 " " 0 " "

(alcool pur)

Din tabela precedentă ne putem lămuri cu ușurință asupra felului cum au să fie aparatele alcoolometriche. Constau în partea esențială, din un tub lungăreț de sticlă. Punctul, până la care se cufundă în apă curată, se crestează cu linia zero (0). În alcool pur se adăncește mai mult. Punctul se crestează cu linioara 100°. Spațiul dintre 0° și 100° se împarte gradat, în conformitate cu procentul de alcool, ce se amestecă cu apă.

Dar asupra alcoolului exercită influință simțitoare temperatura. La temperatură rece alcoolul se concentrează. Aparatul arată anumit grad, dar alcoolul e mai mult decum arată gradul. La temperatură mai ridicată, alcoolul se dilatează, se respiră. E mai puțin decum arată aparatul. Alcoolometrul lui Gay-Lussac ia drept bază temperatura de + 15 grade Celsius. Iată :

Tabla alcoolometrică
alui Gay Lussac. Arătând gradele de alcool la tem-

peratura de + 15° Celsius sau volumul de alcool absolut în 100 părți lichid alcoolice (vinars), chiar dacă se face examinarea și la alte temperaturi.

Grade alcool	Temperatura															
	10°	11°	12°	13°	14°	15°	16°	17°	18°	19°	20°	21°	22°	23°	24°	25°
1°	1.4	1.3	1.2	1.2	1.1	1	0.9	0.8	0.7	0.6	0.5	0.4	0.3	0.1	0.1	0.1
2°	2.4	2.4	2.3	2.2	2.1	2	1.9	1.8	1.7	1.6	1.5	1.4	1.3	1.1	1.0	0.8
3°	3.4	3.4	3.3	3.2	3.1	3	2.9	2.8	2.7	2.6	2.4	2.3	2.2	2.1	1.9	1.7
4°	4.5	4.4	4.3	4.2	4.1	4	3.9	3.8	3.7	3.6	3.4	3.3	3.2	3.1	2.9	2.7
5°	5.5	5.4	5.3	5.2	5.1	5	4.9	4.8	4.7	4.6	4.4	4.3	4.1	4.0	3.8	3.6
6°	6.5	6.4	6.3	6.2	6.1	6	5.9	5.8	5.7	5.5	5.4	5.2	5.1	4.9	4.8	4.6
7°	7.5	7.4	7.3	7.2	7.1	7	6.9	6.8	6.7	6.5	6.4	6.2	6.1	5.9	5.8	5.5
8°	8.5	8.4	8.3	8.2	8.1	8	7.9	7.8	7.7	7.5	7.3	7.1	7.0	6.8	6.7	6.5
9°	9.5	9.4	9.3	9.2	9.1	9	8.9	8.8	8.7	8.5	8.3	8.1	7.9	7.8	7.6	7.4
10°	10.6	10.5	10.4	10.3	10.2	10	9.9	9.8	9.7	9.5	9.3	9.1	8.9	8.7	8.5	8.3
11°	11.7	11.6	11.5	11.4	11.2	11	10.9	10.8	10.7	10.5	10.3	10.1	9.9	9.7	9.5	9.3
12°	12.7	12.6	12.5	12.4	12.2	12	11.9	11.7	11.6	11.4	11.2	11.0	10.8	10.6	10.4	10.2
13°	13.8	13.6	13.5	13.4	13.2	13	12.9	12.7	12.5	12.4	12.2	11.9	11.7	11.5	11.3	11.1
14°	14.9	14.7	14.6	14.4	14.2	14	13.9	13.7	13.5	13.3	13.1	12.8	12.6	12.4	12.2	12.0
15°	16.0	15.8	15.6	15.4	15.2	15	14.9	14.7	14.5	14.3	14.0	13.7	13.5	13.3	13.1	12.8
16°	17.0	16.8	16.6	16.4	16.2	16	15.9	15.6	15.4	15.2	14.9	14.6	14.4	14.1	13.9	13.6
17°	18.1	17.9	17.6	17.4	17.2	17	16.9	16.6	16.3	16.1	15.8	15.5	15.3	15.0	14.8	14.5
18°	19.2	19.0	18.7	18.5	18.2	18	17.8	17.5	17.3	17.0	16.7	16.4	16.2	15.9	15.7	15.4
19°	20.2	20.0	19.7	19.5	19.2	19	18.7	18.4	18.2	17.9	17.6	17.3	17.0	16.7	16.5	16.2
20°	21.3	21.0	20.7	20.5	20.2	20	19.7	19.4	19.0	18.8	18.5	18.2	17.9	17.6	17.4	17.1
21°	22.4	22.1	21.8	21.5	21.2	21	20.7	20.4	20.1	19.8	19.5	19.1	18.8	18.5	18.2	17.9
22°	23.5	23.2	22.9	22.6	22.3	22	21.7	21.4	21.1	20.8	20.5	20.1	19.8	19.4	19.1	18.8
23°	24.6	24.3	24.0	23.7	23.3	23	22.7	22.4	22.0	21.7	21.4	21.1	20.7	20.3	20.0	19.7
24°	25.8	25.4	25.1	24.7	24.3	24	23.7	23.4	23.0	22.7	22.4	22.1	21.6	21.3	21.0	20.6
25°	26.9	26.5	26.1	25.7	25.3	25	24.7	24.4	24.0	23.6	23.3	22.9	22.6	22.2	21.8	21.5
26°	28.0	27.7	27.2	26.8	26.4	26	25.7	25.4	25.0	24.6	24.3	23.9	23.5	23.1	22.7	22.4
27°	29.1	28.7	28.2	27.8	27.4	27	26.7	26.3	25.9	25.5	25.2	24.8	24.3	24.0	23.6	23.2
28°	30.1	29.7	29.2	28.8	28.4	28	27.6	27.3	26.9	26.4	26.1	25.6	25.2	24.9	24.5	24.2
29°	31.1	30.7	30.2	29.8	29.4	29	28.6	28.2	27.8	27.3	27.0	26.6	26.2	25.8	25.4	25.1
30°	32.1	31.7	31.2	30.8	30.4	30	29.6	29.2	28.8	28.3	27.9	27.5	27.1	26.7	26.3	26.0
35°	37.0	36.6	36.2	35.8	35.4	35	34.5	34.1	33.7	33.3	32.9	32.5	32.1	31.7	31.3	30.9
40°	42.0	41.6	41.2	40.8	40.4	40	39.5	39.1	38.7	38.3	37.9	37.5	37.1	36.7	36.3	35.9
45°	46.9	46.6	46.2	45.8	45.4	45	44.6	44.2	43.8	43.5	43.1	42.7	42.3	41.9	41.5	41.1
50°	51.8	51.5	51.1	50.8	50.4	50	49.6	49.3	48.9	48.5	48.2	47.8	47.4	47.0	46.6	46.3
55°	56.8	56.4	56.0	55.7	55.3	55	54.6	54.3	53.9	53.6	53.2	52.9	52.5	52.1	51.8	51.4
60°	61.7	61.4	61.0	60.7	60.3	60	59.6	59.3	58.9	58.6	58.2	57.9	57.5	57.1	56.8	56.5
65°	66.7	66.4	66.0	65.7	65.3	65	64.7	64.3	64.0	63.7	63.3	63.0	62.7	62.3	62.0	61.6
70°	71.6	71.3	71.0	70.6	70.3	70	69.7	69.3	69.0	68.7	68.4	68.1	67.8	67.4	67.1	66.7
75°	76.5	76.2	75.9	75.6	75.3	75	74.7	74.3	74.0	73.7	73.4	73.1	72.8	72.5	72.2	71.8
80°	81.5	81.2	80.9	80.6	80.3	80	79.7	79.4	79.1	78.8	78.5	78.2	77.9	77.6	77.3	77.0
85°	86.4	86.1	85.8	85.5	85.3	85	84.7	84.4	84.1	83.9	83.6	83.3	83.0	82.7	82.4	82.1
90°	91.2	91.0	90.7	90.5	90.2	90	89.7	89.5	89.2	88.9	88.7	88.4	88.2	87.9	87.6	87.4
95°	96.0	95.8	95.6	95.4	95.2	95	94.8	94.6	94.3	94.1	93.9	93.7	93.4	93.2	93.0	92.7
100°	—	—	—	—	—	100	99.8	99.7	99.5	99.3	99.1	99.0	98.8	98.6	98.4	98.2

Exemplu. Cineva voină să-și gradeze vinarsul, constată că alcoolometrul arată 30°, iar termometrul + 12°. În același timp aude că, negustorii îl plătesc cu 1 cor. 60 fileri de „litergrad”. Ce marfă are?

Răspuns. În tabela de sus, gradului 30° îi corespunde, la 12° temperatură, numărul 31.2. Cu alte cuvinte, în 100 părți de vinars se cuprind 31.2 părți alcool, adică într'un litru 31.2, iar într'un decaltru (= ferie nouă de 10 litri) 3120 părți sau 3 litri și ceva. Această cantitate de spirt, înmulțită cu 1.60 cor., ne dă $3120 \times 1.60 = 4$ cor. 99½ sau rotund 5 cor., de decaltru (ferie).

Tot acest înțeles îl are pasagiul citat din ordinul direcțiilor de finanțe. Era vorba de a se constata mai întâi, cu aparat, cantitatea de alcool pur, ce conțineau

beuturile și dacă trecea de 5 respective 10 litri, apoi avea să se întâmple așa și așa. Cum cerea legea.

În fine pentru a răspunde și la întrebarea primă, rezultă din lamuririle precedente, că negustorii înțeleg sub „litergrad” câte un litru de alcool pur, constatată în beuturi spirtoase cu alcoolometrul. Ceeace e condiție fundamentală, căci ei plătesc producătorilor numai spirtul, iar nu și apa. Dar la rândul lor, ei fac și altminterlea...

De, alcoolul e otravă...

Gavr. Todica.

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 10 Decembrie 1908.

Medio a decurs pe toate piețele fără nici un incident. Datele definitive despre situația băncilor de emisiune la 15 crt. ne lipsesc încă, dar din rapoartele publicate reiese, că cererile peste tot locul au rămas în margini înguste. De aceea în London și Paris discontul particular notează neschimbat ca și în săptămâna precedentă.

În Berlin și pe celelalte piețe germane deși cererea de număr, respective materialul de schimb ce caută plasare nu reprezintă o sumă mai considerabilă, discontul particular s'a urcat până la $3\frac{1}{2}\%$ și aceasta numai din cauza rezervei, ce-și impun capitaliștii. Urcarea discontului particular a atras capitaluri străine mai ales franceze în Germania.

Analog cu a piețelor germane a fost și situația piețelor interne Viena și Budapesta la 15 crt. Și în Viena s'a ridicat discontul particular până la $3\frac{1}{8}\%$ iar în Budapesta și mai sus, fără să fie motivată această urcare cu cererile de medio. În Budapesta d. ex. în 14 și 15 crt. au fost cererile numai cu 1 milion de coroane mai mari decât scadențele.

Consiliul general al Băncii austro-ungare va ținea în 21 crt. o ședință în Viena, în cari se vor face comunicări despre anul de gestiune 1908. Probabil că tot în această ședință se va decide și înaintarea cererii pentru înnoirea privilegiului la cele 2 guverne, și se vor nomina delegații pentru tratative.

CRONICA.

Băncile noastre în fața analfabetismului.

Inregistrăm cu plăcere știrea, că frunțașul nostru instituit „Bihoreana” din Oradea-mare, condus de nobila nizuință de a contribui la răspândirea științei de carte în sinul poporului — a publicat concurs pentru 10 premii de câte K 50 (în total K 500) pentru instruirea în scriere și cetire a analfabeților adulți din Bihor.

Cererile pentru obținerea acestor premii trebuie înaintate direcțiunii „Bihorenei” până la 25 Decembrie a. c., instruirea să se înceapă cât mai curând și să se termine la finele lui Aprilie a. v. Rezultatul îl va constata o comisiune examinătoare, pe baza căruia se vor decerne premiile.

Direcțiunea „Bihorenei” pune în vedere celor ce se vor fi deprins cu scrisul și cetitul și premii separate în cărți folositoare scrise pentru popor.

Exemplul laudabil al „Bihorenei” merită a fi urmat și de alte bănci ale noastre.

Reuniuni de economi de vite. Președintele anuntă „Rev. Bistriței” în comitatul Bistrița-Năsăud s'au înființat număroase reuniuni de economi de vite, al căror scop este a promovă între membrii prăsierea vitelor, a împărți între ei vite bune de prăsilă și a-și asigura vitele contra tuturor daunelor la o societate pentru asigurarea vitelor din capitală.

Astfel de reuniuni există deja în comunele: Rodna, Șant, Maier, Sângeorgiu, Borgo-Prund, Borgo-Joseni, Borgo-Rus, Jeica și Feriház și sunt pe cale a se înființa în Nușfalău și Șomfalău.

*

Budgetul statului pe 1909, desbătut în parlament în cursul săptămânei expirate, prevede la cheltuieli ordinare K 1.343.609.342, la cheltuieli transitoare K 49.057.011 și la investițiuni K 163.063.554. Veniturile ordinare sunt preliminate cu K 1.393.785.695, cele extraordinare cu K 161.992.281. **Totalul veniturilor** se cifrează cu K 1.555.777.976, față de cari totalul cheltuielilor se urcă la K 1.555.729.907, rezultă deci un **excedent** de K 48.069.

*

Veniturile poștei, telegrafului și telefonului în Ungaria în anul 1907. Veniturile ordinare în anul 1907 au fost la poșta de K 56.055.000, la telegraf de K 7.021.000 și la telefon de K 7.590.000; în total de K 70.666.000. Cheltuielile ordinare la poșta, telegraf și telefon s'au urcat în total la K 53.685.000, a rezultat deci un excedent de K 16.981.000. Cheltuielile reprezintă prin urmare 75-97% ale veniturilor.

Capitalul investit în poșta, telegraful și telefonul din Ungaria a reprezentat la finele anului 1907 suma de K 75.000.000, prin urmare considerând venitul de sus, acest capital a avut o rentabilitate de 23%.

*

Grevele în Ungaria. În semestrul prim al anului curent s'au declarat pe teritoriul Ungariei 132 de greve, la cari au participat 13.053 de muncitori, dela 865 de întreprinderi. Numărul zilelor de lucru pierdute s'a urcat la 226.839, iar câștigul s'a cifrat cu K 972.486.

Posta Redacțiunii.

„Junior” în G. Primit; îi vom face loc în numărul viitor.

Sumar.

Salvarea intereselor noastre economice. — Instituțiunile agricole de stat ale Ungariei. — Alcoolometrie. — Camera de comerț din Arad și băncile noastre. — *Revista financiară*: Situațiunea. — *Cronică*: Băncile noastre în fața analfabetismului, Reuniuni de economi de vite, Budgetul statului pe 1909, Veniturile poștei, telegrafului și telefonului în Ungaria în anul 1907, Grevele în Ungaria. — Poșta redacțiunii.

Banca de asigurare Transilvania.

— Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 5. —

Asigurări contra pericolului de foc și exploziune.

Asigurări pe viață în toate combinațiile.

Asigurări pentru cazuri de accidente.

Asigurări contra pagubelor prin grindină.

Asigurări contra infracției (furt prin spargere de case și locuințe).

Nr. 1 (50-53)

Asigurări de sticle la galantare, etc.

Pentru bănci de credit condiții foarte avantajoase pentru asigurarea hipotecelor și reduceri considerabile de premii pentru membrii oricărei reuniuni agricole sau tovărășii economice.